

Observatoriul este de două ori în  
septembra, Miercură și Sâmbătă.

#### Pretiul

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dus la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis cu postă în lăințrulu monarhiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. său 22 franci, pe 6 luni 5 fl. său 11 franci. — Numeri singuratici se dau căte cu 10 cr.

# OBSERVATORIULU

Diarie politice, national-economici și literari.

Anul V.



Nr. 104.

Sibiu, Vineri 31/12 Januariu.

1882.

Abonament nou

## „Observatoriul”

pe semestrul I-lea din anul alu VI-lea, carele se începe din 1/13 Januariu 1883 și este regulată de două ori pe săptămână, în unele cazuri și cu suplemente.

Pretiul este însemnat de susupra și alătura cu titlul, adică în lăințrulu monarhiei pe 6 luni 4 fl. v. a., pe 12 luni 8 fl. v. a. În afara de monarhia 11 franci pe 6 luni, 22 franci pe 12 luni.

Espediția prin postă și cu atât mai regulată, cu cătu liniile postelor se înmulțesc pe fiacare anu în toate regiunile și direcțiunile, spre mare comoditate a publicului.

Ori-ce reclamatiune se se face celu multu în optu dile, spre a se înplini în regula.

Înfiindu-ă nu ne convine a tipări prea multe exemplare de prisosu, amu regulată totusi editiunea asia, că pâna la 3/15 Februarie se potem sierbi cu toti Nrii începându dela 1 cu atât mai virtosu acum, în această epocă agitata fără, atât în tiéra la noi, cătu si în afara.

Celu mai usioru modu a prenumera este prin mandate (asemnatiiuni, (banquette) postali. Dara adresa se fia scris exacă pe cuponul banquettei in dosu. A se adresa de a dreptulu cătu redactiune: Sibiu, în Transilvania Piată mica 27.

### Totu in positiune de aparare.

O stare că si acastă si că cele multe din trecutu nici-decum nu pote fi placuta; a sta inse că oilea si a lasă se te smulga toti din toate partile, in urma se te si injunghie, este si mai neplacutu; preste acastă e si lucru de mare rusine si batjocura.

Deunadi tavaliti chiaru in dieta, apoi puçinu dupa aceea aruncati in „Pester Lloyd” cu noroiu de acela, cu care arunca ici-colo si dnulu Paulu Hunfalvi (Hundsdörfer) membru alu academiei magiare in carte sa pantecosa, indreptata întrăga asupra romanilor, — a tacă că mutii la toate insultele, ar însemnată că nu meritam se ne mai suferă nici in Europa.

Ei, bine, ce este? Éca ce.

Génerosulu domnu capitanu c. r. Bichman din regimentulu Nr. 62 avu bunatate a compune monografă inarmarei poporului romanesco in an. 1848 si a organisarei lui in 15 legioni, era cu acea ocasiune relevă mai multe servitie essentiali facute de cătu romani imperiului si dinastiei. Acea monografia fu publicata in „Revistă militara” a domnului Streufleur. „Pester Lloyd” dete abia la finea anului preste acea scriere; indata apoi că si cum ai fi intiepatu pe intregu personalulu redactiunei cu fieru arsu, scotiendu unu tîpetu de dorere, intr'unu suplementu din 30 Decembrie se arunca cu nespusa furia asupra dlui capit. Bichman, ilu face de minciuna in terminii cei mai mojicesci, sau daca voiti, jidovesci, denegă ori-ce autenticitate documentelor la care se provocase auctorulu, isi bate jocu de raporturile oficiale ale prefectilor Avramu Jancu, Simionu Balintu, Ioanu Axente, incarca pe poporulu nostru intregu cu batjocuri, numindu-lu hotiu, banditu, tetiunariu, barbaru si asia mai departe, facându-lu respunditorul pentru toate crudimile si atrocitatile intemperate in acestea tieri intre anii 1848—9 scurtu, inferandu-i cu infamia asia, in cătu aceea se se cunoscă si pe fruntile filor si ale nepotilor; in fine „P. Lloyd” mai are inca si impertinentia de a infrunta pe guvern, căci a suferit că cineva se releve si se laude prin pressă periodica in fața lumii meritele patriotice ale romanilor din acei ani.

„Pester Lloyd” a promis că va continua cu injuraturile sale, cu atât mai virtosu, candu elu scie bine că lui ii este fără usioru a otravi si falsifică opinionea publică cea mai sanatosă si a seduce mai alesu pe cercurile superioare ale societății, că se judece strimbă.

De si cu multa dorere sufleteșca, totusi noi mai dicem si acă: Asia le trebuie romaniilor, căci vorbă multilor nu se aude nicăieri pe lume. Dela cine astăpta romani că se fia aparăti înaintea lumii? Ce credu ei ore, că cu 3—4 diarie anguste isi mai potu conserva unu renume bunu între poporale monarhiei si chiaru la Europa, in contra atatoru atacuri hostili la care suntemu espusi pe fiacare di? Mai este ore cu potintia a se apară numai prin tacere poporulu acesta luat din toate partile la găsita? Nici-decum. In dilele noastre amu ajunsu, că informațiile cele mai absurdă si calumniile cele mai îndracite îndreptate asupra poporului condamnate la morte națională, se afle credința neconditionată in data ce aceleia isi voru află calea in vreun diariu de cele mari, mai alesu daca acela va fi gubernamental.

Anii 1848—9 au fostu asia de bogati in evenimente, in cătu ori căte scrieri s-au publicat pâna acumă despre aceleia, că volume grăse, că memoriale, colectiuni de acte publice, chronice, articlui polemici etc., totusi insusi ministrul Trefort isi descoperi deunadi parerea sa de reu intru o epistola publicata in adinsu, că istoria acelora ani inca nu este scrisa. Da, ea nu este scrisa. Materialul se va fi adunat cătu o biblioteca, in patru cinci limbi, inse nisi atâtă nu este de ajunsu; se mai cere multu, era dupa aceea trebuie se fia ordinat, apoi alesu, autenticat, supus la critica aspră cu atât mai virtosu, căci chiaru si pâna acumă multime de fapte sunt descrise falsu si chiaru acte publice oficiale falsificate inadinsu, era altele pitulate. Acte publice, descrierea faptelor? Ore inse ale romanilor pe unde voru fi? Nu cumva anii 1848 si 49 sunt coprinsi intregi numai in „Romanen der österreichischen Monarchie? Este nepretuita acea colectiune; ar fi inse vai de noi, daca toate faptele si ne mai auditele suferintele ale poporului romanescu din acestea două tieri, căte au trecutu preste elu înainte de revoluție, in resboiu civil si după pacificare pâna in 1850, ar fi numai atâtă căte s-au potutu adună in midiluculu actiunei, a se si publica in Viena, atâtă căte apucaseră se fia duse si scăpate de perire.\*)

Se mai află in vietă multi indivizi dintre acei trecuti prin scole, cari că tineri intre 20 si 30 de ani au luat parte activă intr'unu modu sau altul la evenimentele din 1848—9, sau de si au statu numai că spectatori passivi, au vediutu inse, au si patit multe lucruri, care merita că se fia conservate in analile acestor tieri. Nu este acum antăia si nisi a două ora, de candu amu rogatu pe acea generație care astădi se află in etate de 55 pâna la 70 de ani, că se nu si pregețe a'si luă timpu si a descrie cu de ameruntul totu ce au patit ei insii, sau altii din cutare comună, mare mica, din tînără (regiune), sau si din tiéra întrăga, asia precum le sciu in cugetu curat; nimicu se nu li se para neinsemnatu, se inseamne cu toate impregiurările, numindu persoane active sau suferitorie, căci este apoi istoria istoricilor de a le alege si a le dă valoare, a le combină cu altele si a trage din trencetele concluziuni sanatosă. Preste acastă se scăpă la lumina acte scrise, corespondentie si altele, din care se se reverse lumina preste multe intemplari, a caror chiaie pâna acum nu se află nicăieri.

Mai sunt in vietă multi barbati inca si de aceia, cari aru fi in stare se compuna cele mai interesante monografii, demne de a se si publica la momentu.

In restimpu de ani douăzeci cei mai puçini

au voit u se si plece urechiă si se dea ascultare rogamintiei noastre. Urmarea este, că altii in alte limbi aduna si publica necurmătu, bunu reu, adeveratu si falsu, unele preste altele, adeverulu se intuneca si daună cea mai grea cade si de aici totu numai pe romani. Amu ajunsu, că după ce istoria mai vechia a patriei este mai de multu scalciata si falsificata, astădi chiaru evenimentele care s-au petrecut de înaintea ochilor nostrui, mai alesu daca se reduc la romani, sunt sau negate cu totul, sau interpretate spre inferarea si perderea noastră. Documente publice, intru totu autentice sunt tractate că neexistente, că minciuni atunci, candu la altele care sunt in favoarea adversarilor, se dă valoarea cea mai exagerată.

Se pune temeu fără mare pe crudimi comise de romani, se observa inse tacere aprópe absolută asupra toturor atrociatilor insutu mai multe si mai teribile comise de altii, si precum arataram la inceputul acestor consideratiuni, „P. Lloyd” rivaliză in punctul acesta cu alti falsificatori de adeveru. Din acestea cause ne-amu propus, că in anul in care intram, se deschidem o colona pentru documente si studii istorice mai alesu din anii 1848 si mai dincăce, cam asia precum doresce si dn. ministru Trefort, nu numai in limbă noastră, ci si in altele. Inceputul se va face cu de cele ce s-au mai publicat, care inse au remas pentru cea mai mare parte a lectorilor din dilele noastre prea puçinu cunoscute. In acele se va coprinde totuodata responsulu pe care'l u meritate de multu „P. Lloyd” si cameradii sei.

Red.

### Romania.

#### Revisiunea constituției.

Discursul dlui I. C. Brăteanu.

In siedintă dela 22 Decembrie.

Dn. primu-ministrul a pronuntiatu urmatoriul discursu:

Dnulu presedinte alu consiliului. Credu, dloru, că nu ve spunu unu lucru nou candu voi dice că eu n'am fostu revisionist.

Candu cineva este la potere, nu trebuie se provoce asemenea situatiuni; acastă este trăba deputatilor, a senatorilor, a tierei, si eu am declarat candu am fostu intrebătu in diferite adunari că se spunu parerea gubernului, am declarat că, daca noi amu fi fostu resultatul unor alegeri facute in scopu de revisiune, negresită că ar fi fostu de datoriă noastră se ne afiamu in capulu revisionistilor; dara noi nu amu venit la potere cu acestu program, asia in cătu vediudu unu curint poternicu, fia in sensul revisiunii, fia in contra, se fiu silitu sau se me conformu vointie majoritatiei, sau se mi dau demisiunea. Dv. ati vediutu că pâna întrătăta am fostu de rezervat in acastă privintia, in cătu multi m'au credut că sunt ostil revisiunii, ceea ce nu sunt, mai cu séma in privintă acelor parti cari s-au dovedită că trebuie a fi revisuite; căci am asistat la toate intrunirile cari se ocupau de revisiune si am vediutu că aceia cari sunt, unii de o vîrstă cu mine, altii de temperamentul meu, voiesc se facă acastă revisiune intr'unu modu fără prudintă, fără circumspectu, fără se aduca sguduiri si lupte in tiéra, fiindu-ă este mai bine se se realizează aceste reforme pâna candu nu vinu impregiurările că se le facă cu lupte crâncene, lupte care de multe ori potu se merge mai departe de cătu se păta gândori ori-ce partita.

M'am incredintat, dloru, că aceste sentimente sunt sentimentele omului celor mai moderati din tiéra, si dovada de acastă este că senatul, care este compus de omeni care prin vîrstă lor, prin conditiunea lor socială, nu potu se fia banuit că sunt esaltati, senatul a votat acastă propunere in unanimitate si a trecut de urgintia in sectiuni. Si socotiti dv. că senatul nu s'a chibzuit serios,

\*) Wien. Druck von Carl Gerold et Sohn 1849.

Ori-ce inserate,

se plătesc pe serie său linia, cu litere merunte garmondu, la prima publicare căte 7 cr., la a doua si a treia căte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesanru publicu.

Prenumeratiile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiiile postei statui, addressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului.

„Observatoriul” in Sibiu.

nu a avut motive poternice candu a luat acăsta decisiune?

Corpul maturu, betranii din senat si-au disu: decătu se lasam acăsta cestiune se fia multa vreme la ordinea dilei si se faca o agitatiune in tiéra, in impregiurarile mai cu osebire in care se afla tiér'a acum si in care se va afla māne, mai bine se facem reform'a acăsta acuma, asia cum se infaciōsiedia ea, intr'unu modu fōrte moderatu, dandu tōtē garantiele ōmenilor celor mai ingrijati de ordinea publica si asicurandu interesele loru.

Apoi, dloru, acestu sentimentu nu trebuie se'l aveti si dv? (Aplause prelungite) Asiu intrebă pe on. dn. Lahovari . . .

Dn. Al. Lahovari. Nu me intrebati pe mine, că-ci nu potu se ve respundu; aveti se inchideti discussiunea.

Voci. Ai vorbitu de doue ori.

Dnulu presedinte alu consiliului. Atunci intrebă pe toti acei cari nu voiescu se se resolve acăsta cestiune cătu mai curendu. Constitutiunea ne permite este unu actu conservatoriu de a lasă tiéra in agitatiune? (Aplause).

Astadi avemu sicurant'a positiva că vom avea o reforma care se dea, cum am disu, garantie toturor interesselor (applause), si totudeodata se asicure linistea si infratirea toturor classelor societatiei, că in façia furtunelor care pōte māne se vie asupra capului nostru se ne gasesc pe toti, nu divisati, ci uniti. (Aplause prelungite).

Dn. Al. Lahovari. O turma si unu pastoriu (sgomotu).

Dn. presedinte alu consiliului. O turma si unu pastoriu? Da; pastoriu este Domnedieul Romaniei, care totudea una a aparăto. (Aplause prelungite). Ne-a aparatu si contra strainilor si contra acelora dintre noi, ale caror passiuni iau rateciu si iau instranat de tiéra, voindu s'oduca la ruina. (Aplause).

Dn. Al. Lahovari. Pāna acum ati monopolisatu tiér'a, acum voiti se monopolisati si pe Domnedieu. Lasati celu puçinu pe Ddieu in pace.

Dn. presedinte alu consiliului. Romanulu nu numai a lasatu pe Domnedieu in pace si nu l'a pusu in dubiu, dara si-a versatu in secoli sangele seu pentru Domnedieul crestinilor (applause prelungite).

Prin urmare éca propunerea ce am se ve facu.

Noi avemu cāteva proiecte ce sunt in sectiuni; se trecemu in sectiuni; propunerea de revisiune se se trimita la imprimaria că se se tiparăscă, si eu ve propunu se ne declaramu in permanentia pāna ce vomu cercetă proiectele din sectiuni, si pāna atunci va veni dela tipariu si propunerea de revisiune si'i va veni si ei rendulu se o cercetam in sectiuni. (Aplause).

Voci. Se ne declaramu in permanentia. (sgomotu).

Voci. Inchiderea discutiunei.

#### Adunarea deputatilor.

Sessiunea ordinara.

Siedint'a dela 22 Decembre 1882.

(Urmare si fine.)

Asta-di nu numai că modulu de impartire a alegetorilor in cele siese colegie pentru adunare si pentru senat a devenit mai nelogicu si mai nedreptu de cătu eră in 1866, dar insesi conditiunile unoru colegie s'au schimbatu, si nu mai respondu la voint'a constituantilor dela 1866.

Astu-fel, că se dāmu unu exemplu, compunerea colegiului III alu oraselor s'a schimbatu; acestu colegiu a fostu redusu, prin simplulu faptu alu desfintarei contributiunii personale.

Midiuloculu extremu la care s'a recursu in 1866 spre a se garanta de temerea cesarismului, si spre a impaca tendentiele conservatore esagerate, ne-a facutu se cademu cu timpulu in tōtē neajunsurile colegielor electorale prea restrñse si intr'unu antagonismu de intereses chiaru acolo unde nici-unu antagonismu naturalu nu pōte se esiste; că-ci, ce divergintie de intereses aru potea óre se fia, spre exemplu, intre alegetorii colegiului I si alegetorii colegiului II pentru adunare?

Nu este trebuintia de a ve areta, dloru deputati, cătu de nenorocite sunt pentru societatea nostra si pentru tiéra reale ce resulta din constituirea unoru colegie electorale prea restrñse si din antagonismulu de intereses ce le despartu.

Aceste reale, la incepetu mai puçinu simtite, si cari mergu agravandu-se cu o mare repediciune, le simtiti cu totii. Déca n'ar fi de cătu unulu:

inabusirea si disparerea interesului generalu inaintea interesului personalu alu fia-carui alegetoru, interesu ce are unu rolu decidoru in colegele prea restrñse, ar fi inca in deajunsu pentru că o asemenea basa, pusa representatiunii nationale, se corupa societatea romana.

A mai lasă că o asemenea stare de lucruri se urmedie, este nu numai a merge in contra principiilor fundamentale ale constitutiunii nostra, principii atătu de liberale si de democratice, dar inca a face, in buna cunoscintia de lucruri, că societatea nostra se intre in plina decadere si se nu mai pōta fi regenerata de cătu prin scuduri de acelea pe cari constitutiunea a avut tocmai de scopu a le inlatură.

Nu mai avemu timpu de perdu: reulu se latiesce cu mare repediciune, interesulu personalu are multa atragere; si candu multi cetatieni incep u a nu se mai sfii se-lu puna de asupra interesului generalu, se perde curându chiaru notiunea datorilor civice.

Acela-si lucru se pōte dice si despre antagonismulu de interes: odata separatiunea nelogica facuta, linia ce le desparte devine in curându prapastie.

Pentru aceste cuvinte, trebuintia de a se revisui constitutiunea, in ceea ce privesce mai cu osebire basele legii electorale, a ajunsu a fi asta-di unu simtiu generalu.

Mai nimeni nu combate acăsta trebuintia din punctul de vedere alu principiilor; conservatorii chiaru, in mare parte, o recunoscu; regretatulu Manolachi Kostachi o aretă că singurulu midiulocu de a pune afacerile nostra publice pe o cale sanatosă.

Pactul fundamental alu unei tieri nu se revisuiesce pāna candu trebuintia acestei revisiuri nu este unu simtiu generale. Asta-di ne potem crede ajunsu in acestu punctu, si avemu dar onoreea a lua initiativ'a revisiurei, supunendu-ve, domnilor deputati, o propunere in acăsta privire, conform art. 129 din constitutiune.

Acăsta propunere atinge si alte puncte din constitutiune de cătu cele privitor la legea electorală. Sunt mai ántaiu de revisiuitu dispositiunile cari nu mai concorda cu positiunea politica de asta-di a statului nostru. Pentru acestu cuvēntu, se cere modificarea art. 1, relativu la positiunea si la titlulu statului romanu; se propune asemenea inlocuirea cuvintelor de Principatu si de Domnu, prin acele de Regatu si de Rege, ori unde s'ar află in constitutiune.

Revisiurea art. 44 nu se cere de cătu in scopu de a lasa si senatului dreptulu ce-lu are adunarea deputatilor, de a-si otari, prin regulamentul seu interioru, numerulu de vice-presedinti ce voiesce se aiba; s'a recunoscutu, că cu numerulu de doui vice-presedinti, limitatul de art. 44, sunt adesea dificultati de a se tiné siedintie.

Se propune apoi modificarea art. 75, in scopu de a se face o revisiure si a se lua pōte noui dispositiuni in scutirile de censu, pentru eligibilii la senat.

Art. 76 din constitutiune stabilesce, că moscénitorul tronului, face de dreptu parte din senat la vîrsta in care pōte domni că Rege, fără a avea înse si votu deliberativu pāna la vîrsta de 25 ani. Acăsta dispositiune a parutu propunatorilor revisiurii nelogica si incompatibila chiaru cu demnitatea celui care, la vîrsta de 18 ani, pōte luă că Rege resolutiunile cele mai insemnante pentru conducerea afacerilor statului. A-i dă votulu deliberativu, din momentulu ce este admissu de dreptu in senat, a fostu scopulu celor ce propunu revisiure art. 76.

Revisiurea art. 77 se propune spre a potea dā si senatorilor o indemnitate pe timpulu cătu se occupa de lucrarile legislative. Este si nedreptu si contrariu principiilor liberale a se cere unu sacrificiu celor cari, de si ar fi fōrte capabili, de si ar fi cetatienii cei mai devotati interesselor publice, nu s'ar află înse in positiune de a potea face acestu sacrificiu.

Art. 77 stabilesce terminulu alegerii si modulu de renoirea membrilor senatului. Ideia propunatorilor revisiurii este de a inmulti numerulu senatorilor, spre a dā mai multa tarie si autoritate jumetati celei mai de susu a representatiunii nationale. Dorintia loru ar fi de a se alege căte trei senatori de fia-care judetiu. In acestu casu, renoirea nu s'ar mai putea face pe jumetate la patru ani. Ar trebui că alegerea se se faca pōte pe 9 ani, si renoirea se se urmedie din trei in trei ani, căte a unui senatoru de judetiu.

Prin revisiurea art. 131, se tinde la supri-

marea dispositiunii constitutionale, prin care se desfintă consiliul de statu.

Asta-di toti simtimu trebuinta unei autoritatii, care se se ocupe in specialu cu pregatirea proiectelor de lege si a regulamentelor de administratiune publica; prin modificarea art. 131 ne-amu inlesni potintia de a infinita acea autoritate.

In fine, se mai propune revisiuri o ultima dispositiune din constitutiune: articolulu 133, relativu la inalienabilitatea pamenturilor fostilor clacasi. Multi cred, că este in interesulu numeroselor si producătorilor nostra poporatiuni agricole, precum si chiaru in interesulu tierei in genere, se se mai prelungescă terminulu acestei inalienabilitati, si se se intinda in aceeasi mesura si asupra pamenturilor cedate insuratieilor.

Pentru a respunde la tōtē aceste trebuintie, ce le credem adăncu simtite de tiér'a intréga, avemu onoreea, dloru deputati, a ve supune urmatorea propunere, prin care se cere revisuirea diferitelor dispositiuni mai susu aretate.

Se inchide discutiunea.

Se propune urgintia prin bile si resultatulu e de 74 voturi pentru, 40 contra si 1 abtinere.

Dn. Blaremburg, in cestiunea de regulamentu, dice că trebuie pentru asemenea cestiuni  $\frac{2}{3}$  din membri. Deci trebuieau 76 pentru, in locu de 74.

Dn. Fleva combate pe dn. Blaremburg.

Dn. prim-ministrul probăda necessitatea trecerii in sectiuni, arăta că deca corpul maturu a trecutu in sectiuni, elu care e representantulu proprietatii mari, cu atătu mai multu camer'a trebuie se respunda dorintiei si aspiratiunii de progressu a natiunii.

Urgintia s'a respinsu.

Se suspenda siedintia pe cinci minute din cauza scomotului.

Dn. Lahovary dice, că cererea de permanenta nu pōte insemnă de cătu prelungirea siedintei preste óra regulamentara. Acăsta trebuie se se puna la votu prin bile si se cere majoritate de  $\frac{2}{3}$  din membri pentru acestu votu.

Dn. Campineanu crede, că este o datorie pentru camera se nu se desparta pentru o cestiune de regulamentu. Acăsta cestiune se pōte transia si cu majoritate absoluta.

Discutiua este inchisa.

Dn. presedinte dice, că se va vota prin bile si de nevoie  $\frac{2}{3}$  din membri.

Dn. ministrul de interne dice, că in regulamentu nu sunt dispositiuni pentru oprirea majoritatii de a face ce va voi. Dsa afirmă, că nu e nevoie de  $\frac{2}{3}$  din membri, pentru declararea in permanenta.

Dn. Vernescu sustine, că  $\frac{2}{3}$  din membri e necessara si pentru o prelungire de 1 óra sau 2 si cu atătu mai multu acum.

Dn. prim-ministrul dice, că regulamentul nu pōte prevedea pentru permanenta o majoritate de  $\frac{2}{3}$ , că-ci acăsta se face in casuri esceptionale. Vomu publică māne in intregul seu insemnatulu discursu alu dlui Bratianu.

Se pune la votu permanenta prin bile si cu apelu nominale, resultatulu e de 91 pentru, 37 contra si 2 abtineri.

Dn. Fleva cere că camer'a se trăca in sectiuni si la 8 se se redeschida.

Propunerea se primeste si la 4 óre si jumetate camer'a trece in sectiuni.

#### Sinodulu romanu si patriarchia din Constantinopole

Siedint'a sinodului din 23 Novembre 1882.

(Urmare si fine.)

Pentru aceea si după ce pretotindeni s'a stabilitu intrebuintarea santului miru si ungerea in loculu punerei maniloru, in demnitatea episcopala s'a pastrat de asemenea si dreptulu de precadere alu ungerei, si dreptulu esclusivu alu seversirei, sau alu santirei mirului.

Dara seversirea misteriului ungerei s'a invoit si presbiterilor. Acăsta din urma lucrare biserică ortodoxă nici-o data nu o a insusit esclusivu episcopilor (precum biserică Romei) si nu a oprit-o preotilor. In carteia institutiunilor apostolice citim: „tu episcope, sau tu presbitere, dintr-ántai unge cu ele, apoi botéza cu apa si in fine pecluiesce cu miru“ (t. II, p. 129—130). Asia dara de aici resulta, că canonulu opresce pe preoti a seversi santirea mirului, si o resvera episcopilor.

Pidaliulu patriarchiei, explicandu acestu canonu, dice, că trei lucruri opresce canonulu acesta a se face de preoti, anume: consacrarea feciorelor, impacarea pecatosilor cu biserică; era mai cu de-

## O B S E R V A T O R I U L U.

osebire facerea santului miru, care tóte trebue a se lucrá de archiereu. Apoi intr'o notitia subliniara citim mai multu despre facerea stului miru:

„Alcatuirea santului miru, slujb'a si tain'a se numesce de Dionisie Areopagitulu, in cap. 4-lea alu ierarchiei bisericesci. Acésta taina in dio'a de adi, tóte raru, intr'atâta ani, se seversiesce odata, in biseric'a cea mare a patriarchiei Constantinopolei: nu scimu pentru care pricina.

Éra in imperati'a cea de Domnedieu zidita a Russiei audimu, că se face la fiacare alu doilea anu, in Joi'a cea mare a santelor patimi. Insemnédia inse, că acésta lucrare nici cum nu o potu face preotii, dupa canonu, ci numai archiereii, cari potu si in deosebi a seversí miru. Dara pentru bun'a ascultare si supunere, adunanduse la scaunele patriarchicesci in biseric'a catedrala o seversiescu" (Pidal f. 320).

De ací urmédia, că dupa canónie ori-care episcopu ortodoxu pote face santirea mirului; dara s'a introdusu usulu, că in fiacare tiéra cu biserica autocefala santirea mirului se face numai in bisericele principale, la patriarchii si mitropolii.

Asia in Orientu se face la patriarchi'a din Constantinopole, la a Jerusalimului, a Antiochiei, Alexandriei, la Cirtu; in Russi'a la mitropoliile din Petersburg, Moscov'a si Kiew; in Austri'a la mitropoliile din Carlovetiu, din Sibiu si din Cernauti.

Si cuventul principalu este, că cheltuelile ce reclama materialurile, din care se compune santulu miru, nu le pote intempiá fiacare episcopu in deosebi, ci numai bisericele principale, care reprezinta centrurile de unitate bisericesca in fiacare tiéra cu biserica autocefala.

Daca ne intorcemu la istori'a bisericei romane din trecutu, gasim si aici o dovada palpabila de autocefali'a bisericei nóstre, care si in privint'a santului miru a avutu deplina libertate a si'l procurá dupa bunavointi'a sa si dupa credinti'a sa.

Cestiunea mirului la noi nici-o data n'a devenit obiectu de discutiune teologica, sau de jurisdictiune canonica, pâna in presentu; că-ci altumentrea ea s'ar fi curmatu de demultu, că multe altele, in poterea autocefaliei nóstre bisericesci. Din vechime santulu miru une-ori se santiá in Romani'a. Anume domnitorii nostrii, cu ocasiunea visitelor patriarchilor din Orientu, ai Constantinopolei, a Jerusalimului, ai Antiochiei si ai Alexandriei, ii poftiua de seversiau santirea mirului, impreuna cu mitropolitii si episcopii tierie.

Betranii spunu, că in Moldov'a vasele de argintu pentru santirea mirului s'au pastratu pâna nu de multu in monastirea s. Trierachi din Jasi, de unde ele au disparutu cu alte odore etioresci si documente istorice, candu s'au retrasu egumenii greci din tiéra. Alte-ori patriarchii din Orientu, la ocasiunea diferitelor loru trebuinte trimiteau mitropolitilor st. miru, că daru; alte-ori mitropolitii nostrii isi procurau st. miru candu dela unii, candu dela altii dintre patriarchii Orientului, dupa relatiunile de apropiare amicala ce erau intre densii.

In timpurile din urma st. miru se luá candu dela Constantinopole, candu dela Kiew. Mirulu procurat in atâtea diferite moduri, mitropolitii la casu de nevoia ilu adaogea cu unu-de-lemn curat si ilu sporiau, că se ajunga pe unu timpu mai indelungatu.

Acésta este permisu de usulu bisericescu. De usulu acesta se pomenesce si in Pidalionu, in not'a dela f. 320, la comentariulu canonului 6-lea, ce l'amu citatu mai susu despre santirea mirului.

Pe la incepertulu vécului XVII-lea, patriarchulu de Alexandri'a Meletrie Pigas, trimitiendu sf. miru mitropolitului Moldovei Georgie Moghila, ii dice in scrisore: „multumesce'lu cu regul'a sciuta".

Pe lângă aceste temeiuri canonice si istorice, noi amu luatu in considerare si partea dogmatica a cestiunei. Santulu miru este unul din misterele bisericei, prin care se pecetluesce botezulu, se pune peceti'a darului sfantului duhu asupra nouui membru alu bisericei, adica a celui botezatu.

Prin botezul elu s'a facutu fiulu lui Ddieu, si conmoscenu cu Christosu alu imperatiei lui Ddieu, s'a introdusu in biseric'a lui Isusu Christosu; prin ungerea cu santulu miru se pecetluesce tóte membrele lui si se declara de organe ale santului duhu, carele trebue se locuiasca in sufletulu creștinului, se diriga viati'a si miscarile lui, dupre invetiatur'a domnului nostru Isusu Christosu.

Semènti'a pusa in sufletulu nouui membru alu bisericei prin misterulu botezului si alu chrismei, seu ungerei cu santulu miru, trebue se se desvólte in viati'a lui prin ingrijirea bisericei, alu careia elu a devenit membru, adica prin catichisare, prin predica, prin administrarea celor-alalte sfinte

misterii, a carora depositara este biseric'a. Atât botezulu, cătu si miruirea, fără o mare ingrijire a bisericei in decurgerea vietiei crescencesi, ar remânea, că o semènta pe unu paměntu necultivatu, nereditore. Biseric'a dar trebue se fia depositara a toturor mijlocelor de sfintire si perfectionare a credinciosilor, trebue se aiba la indemnă tóte mijlocele, spre seversirea si administrarea tainelor, si spre perfectionarea in viatia crescina. Unul din aceste mijloce findu si santulu miru, că pecete a botezului, că simbolu alu comunicarei santului duhu, se cere neaparatu, că elu se se produca in fia-care localitate, unde este organizata o biserica autocefala. A cautá acestu mijlocu de sfintire pe la bisericele din alte tieri ar insemnă, că acea biserica nu poseda tóta plenitatea mijlocelor de mantuire si sfintenie; că déca ea nu pote produce santulu miru, nu pote comunică nici duhulu sfantu celor botezati de dënsa, nici ai desevërsi prin catichisare si predica; ci cauta pe la alte biserici, că acele se puna in comunicatie cu duhulu sfantu pe botezatii sei. Prin urmare ar trebui, că consecintia, că totu de acolo se se aduca si catichisatorii si predicatori, cari se conserve si se desvólte darurile sfantului duhu, cele comunicate prin miru. Asia dar sfintirea sfantului miru este unu atributu indispensabil pentru o biserica autocefala. Fără acestu atributu acea biserica este lipsita de unul din mijlocele principale spre mantuire, — comunicarea sfantului duhu. A cauta mirulu pe la bisericele altoru tieri, insemnă a nu avea conscientia si increderea, că duhulu se pogóra dela Domnedieu: „totu darulu desevërsitu de susu este, pogorëndu dela tine parintele luminilor", dice sfanta biserica. Asia dar si biseric'a nostra crede, că duhulu sfantu se pogóra si asupra ei precum si asupra celor-alalte biserici, si ea 'lu cauta si 'lu cere de susu, dela parintele luminelor, si datatorulu a totu darulu desevërsitu.

In acésta convingere, basata pe canónie, pe istori'a bisericei nóstre, precum si pe insemnataatea dogmatica, si pe exemplulu altoru biserici autocefale, noi amu decisu a desevërsi in Romani'a, in biseric'a catedrala a primei mitropolii, sfintirea mirului, dupa randuiala stabilita intru acésta de biserica, si dupa cum se face si la alte bisericei autocefale. Acésta decisiune este nestramutata pentru totudeauna, pâna candu va esistá biseric'a ortodoxa a natiunei romane.

Cătu privesce mustrarea ce ne face pentru acésta inalta sa sanctitate patriarchulu ecumenicu, noi o privim cu simtiu blandetiei cuvenita bisericei nóstre, că membru alu bisericei nóstre ortodoxe ecumenice, cu care dorim a fi in pace si in armoniose legaturi spirituale, aducendu-ne aminte de cuvintele sfantului apostolu Pavelu cătra Timotheiu, că „slugii domnului nu i se cade se ne sfadésca, ci blându se fia cătra toti, inventiatoru, rabdatoru" (II Tim. II, 24).

2. Epistol'a patriarchala spune, că pe acolo s'ar fi respändit u scomotulu, că in biseric'a romana s'ar fi introdusu óre-care inovatiuni, precum: stropirea si turnarea la botezu; inmormentarea bisericesca a sinucisilor; calendarulu gregoriano; demnitati patriarchale si alte novisme, si cere a i se dă informatiuni despre nisce asemenea novisme. Acésta ingrijire a sanctitatiei sale despre pastrarea bunei rândueli si a disciplinei bisericei ortodoxe ne place si o aplaudam din ânima. Dar sf. sinodu alu bisericei ortodoxe romane nu are nici-o cunoștința despre asemenea inovatiuni, că-ci in biseric'a ortodoxa romana s'au pastratu neatinse prescripțiunile canónelor respective.

Bucuresci 1822. Siedinti'a dela 23 Novembre.

† Presiedinte, archiepiscopu si mitropolitu alu Ungro-Vlachiei, primatu alu Romaniei, Caliniciu. † Josifu archiepiscopulu si mitropolitulu Moldovei si Suceavei. † Episcopulu Josifu Romanu. † Episcopulu Romanului, Melchisedecu. † Inocentie, Buzeu. † Kalliniciu, episcopulu Husilorn. † Ghenadie, Argesiu. † Calistu Stratonicias, Bacaónu. † Archiereulu Jeremia Galatianu. † Silivestru B. Piteseanu. † Valerianu Ramniceanu. † Innocentu M. Ploeseanu. † Callistratu Barladeanu. † Narcisu Botosieneanu.

## Revista politica.

Pe cătu isi facuse lumea européna sperantia de pace cu căteva dile inainte de anulu nou gregoriano, tocma pe atâta spiritele incepura de atunci a se involburá din nou. Cu mórtea lui Gambetta pare că s'ar fi datu unu semnalu de alarmu. Anume diariile cele mari din Vien'a si Budapest'a se arata érasi forte ingrijate pentru celu mai de aprope vi-

itoriu. Cele magiare ajunsera la atâta, in cătu ele s'ar bucurá, daca pacea ar mai tînea macar numai unu anu.

In Franci'a dela mórtea lui Gambetta francesii astépta caderea ministeriului actuale, carui ii lipsesc energi'a ceruta pentru impregiurarile actuali forte critice, in care adeca republic'a este amerintiata de cătra pretendenti la tronulu vechiu, adeca la restaurarea regatului sau a imperiului. In acelasiu timpu dorinti'a ferbinte de resbunare contra Germaniei castigă nutrementu mare cu ocaziunea pompósei inmormentarii lui Gambetta si in data dupa aceea a generalului Chanzy, renumitul din an. 1870/1, de aceea lumea se teme că francesii voru precipitá lucrul mai virtuosu dupace Russi'a nu incetédia a oferí Franciei alianti'a sa contra Germaniei si Austro-Ungariei, din cauza că acestea döue poteri se opunu pe facia si pe ascunsu la politic'a orientala a Russiei.

Cestiunea Dunarei éra mai ajunse intr'unu stadiu nou, inse fara a fi vorba de o solutiune pacuita. Dupa cum asigura „Romanul", gubernulu din Bucuresci nu mai vrea se audia de comisiunea mixta, in care se intre si Austro-Ungari'a că membru pe distanti'a dintre Portile de feru si Brail'a, din cauza că acésta potere nu possede nici-unu palmacu de locu pe acelu teritoriu. Cu Romani'a tîne Anglia si Russi'a, precum spune si „P. Napló". Ne fiindu una nimitate intre membrii conferentiei diplomatice, nu se pote decide nimicu pe calea pacei, prin urmare din comisiunea mixta sau nu se va alege nimicu, sau că ea va fi pusa pe ascensiul sabiei. Intr'aceea gubernulu regatului Serbiei ceru la gubernulu Britaniei mari, că se i se dea si lui locu in conferentia dela Londra, că-ci si Serbi'a este statu riveranu la Dunare. Din acestea se pote esplicá usioru si necurmat'a inmultire de arme in Romani'a, cum si tóta activitatea că de urgentia ce se vede in armata. Chiaru si chiamarea dui colonelu St. Falcoianu la ministeriulu de resboiu isi are insemnataatea sa.

In Itali'a agitatiunile si escesele violente contra austro-ungurenilor nu mai voru se incetiedie; arestarile si pedepsile mergu in paralela; se vede inse că partid'a irredentistilor se afla in buna intiegere cu partid'a republicana. Ei voru că se impinga cu ori-ce pretiu pe gubernu la resboiu cu Austro-Ungari'a chiaru si cu periculu de a perde bataliile, că-ci in acelu casu sunt decisi a proclaimá si ei republic'a si cu acésta se bage in grija si mai mare pe monarchi'a vecina.

In Irlandi'a nici cu unu pasu nu e mai bine acuma decătu inainte cu 6 si 10 luni; omorurile agrarie nu mai incetédia.

Din Albani'a si Muntenegru venira asemenea sciri forte turburose.

In Bulgari'a se spune pe facia, că tiner'a sa armata va fi cătu mai curendu avangard'a armatei imperatului Russiei.

In Serbi'a se decretă si sanctionă dilele trecute o lege, prin care armat'a intréga e supusa la reforme si reorganisatiuni essentiali. Se aducre si cantitati mari de munitiuni, arme, baterii de constructiune nouă.

In Armeni'a turcésca bietii armeni ne mai potendu suferí hotile functionarilor turcesci insocite de crudimile selbaticilor Curdi si ale Cercasianilor, au conspirat si decisu că se se apere cu armele. Preste patru sute de armeni fruntasi fusera aruncati prin tóte prisorile cele puturose, pline de spurcatiuni, de sierpi, scorpii si clotiani, adeca asiatici. Alti armeni au scapatu in Russi'a, din care causa gubernulu din Cople a si luat uoresicare mesuri spre a potoli focul.

Acésta este situatiunea politica momentana.

## Socii di rase.

— (Necrologu.) Cu ânima plina de durere anunciamu mórtea multu iubitului sochiu resp. tata anu Marinu,

c. r. capitala pensiune, carele in urmarea unui morbu indelungatu, in 19/31 Decembre la 9<sup>1/2</sup> ore a. m. in alu 66-lea anu alu etatii sale, a adormit in domnulu.

Remasitiele pamentesci s'an depusă spre repausu eternu in cimiteriulu gr.-or. din locu la 3 ore dupa amédi marti in 21/2 Januariu 1883.

Fia tierin'a usiora si memor'a eterna!

Caransebesiu, in 19/31 Decembre 1882.

Ana Marinu, că sochia. Nicolae Marinu, suprateneante in reg. 61. Josifu Marinu, suprateneante in bat. prim de artileria. Aureliu Marinu, controlor-contabilu alu comunitatii de avere, că fii. Julia Marinu, Ana Marinu, că fiice.

— (Multiamita publica). Din caușa perderei nereparabile a multu iubitului nostru parinte Ioanu Marinu capitanu c. r. in retragere, nefiindu in stare a multiamit la fiacare in persona, esprimam pe calea acesta la toti, cari condondu ne-au petrecut pe neuitatulu nostru defunctu pana la ultimulu locu de repausu, multiamit a cea mai doioasa.

Caransebesiu, 6 Jan. 1883 st. n.

Multu intristat a familia Marinu.

Fericitulu in Domnulu c. r. capitanu Ioanu Marinu a fostu unul din acei ostasi, totuodata parinti de modelu, precum statul, armat' imperiala si poporul romanesc trebue se dorësca a'i avea totudeuna cu diecile si cu sutele de mii. Nascutu din parinti agricultori, repausatul a inaintat pe scar'a cea lunga a hierarchieei militarie si s'a ridicat pana la rangu de capitanu fara nici-o alta favore, decat a proprielor sale calitati si virtuti. Ce a fostu capitanulu Marinu pentru famili'a sa multu iubita, ne spune frumos'a positiune la care au ajunsu cei trei fii bravi si nobili ai sei.

In urm'a unui morbu contrasu in organismulu seu din batalia cea mare dela Sadova in an. 1866 a fostu necessitatua a se retrage din servitulu activu, era de atunci isi devotu totu restulu vietiei pentru educatiunea si fericirea familiei sale.

Consolatiunea in casu precum e si acesta, o cautamu in prea dorit'a impregiurare, ca descendantii sei au hereditu dela parintele loru tote virtutile lui, pe care le voru conserva si perpetua pe generatiuni inainte. Asia va fi!

— (Invitare.) P. t. membrii ai „Reuniunei romane de cantari“ sunt invitati la concertulu, ce reuniunea va arangiá Domineca in 14 Januariu st. n. 1883 in sal'a dela „Musik-Verein“, pamantu micu Nr. 2 cu urmatorulu programu:

1. Partea I din „Cruciati“ de N. W. Gade.
2. „Air varie“ pentru violonu de Ch. de Beriot.
3. „Canzona“ pentru soprano din opera „Nunt'a lui Figaro“ de W. A. Mozart.
4. „Hora“ (Eta hora se'�ertesce), pentru coru mixtu si acompaniare de piano de G. Dima.
5. „Jocuri slavice“ pentru piano à 4 m. de A. Dvorak.

6. „Doue cantari“ pentru o voce de altu:
 

- a) „Recitativu si arioso“ din oratoriulu „Paulus“ de F. Mendelssohn-Bartholdy.
- b) „Arie“ din opera „Orpheus“ de Ch. W. Gluck.
7. „Finalulu“ actului prim din opera nefiinta „Loreley“ de F. Mendelssohn-Bartholdy.

Inceputulu la 7 ore sera  
Biletele se voru estradá Sambata in 13 si Dimica in 14 Januariu st. n. a. c. dela orele 4—5 d. a. in cancelari'a „Asociatiunei transilvane“, strad'a Cisnadiei Nr. 7.

P. t. membrii sunt rogati a'si luá biletele necesarie, ca-ci fara bilete intrarea nu e permisa, era la cassa biletene use voru elibera.

Sibiu, in 9 Januariu st. n. 1883.  
Comitetul.

— (Hymen). Cu deosebita placere aflam, ca dn. Romulus Petricu, actualulu cassariu alu institutului de creditu si de economii „Albin'a“ din Sibiu, in 6 Januariu a. c. si-a serbatu logodn'a cu d-nisior'a Eugenia Focsianu din S. Sebesiu. Le uram vietia lunga si fericita. Sequens!

— (Erata). In Nr. 103 pe col. 1 s'a stracuratu o erore forte neplacuta in cifre; deci: in locu de Germani impreuna cu sasii transilvani 244,000 soldati, corege 274,000.

### Bibliografia.

— Columna lui Traianu Nr. 10 pana la 12 Octobre—Decembrie. Revista mensuala pentru istoria, lingistica si psichologia poporana sub directiunea lui B. P. Hasdeu. Nou'a seria anulu III. Redactiunea si administratiunea se afla in curtea bisericei Mihai-voda si la tipografi'a academiei romane (laboratori romani). Strad'a academiei Nrulu 26.

Sumariulu Nr. 10—12: Hasdeu: „restorna pe Rösler. Zilele romanului: Vladimirescu“. O cronică inedita

B. P. Hasdeu: „Crescet si poporana din epoca formatiunii ensusianu: „Monumente pentru arasiului“. Chr. Negoescu: i din ultimulu resboiu“. B. P. me si Turcane“. Sufixulu romanicu mani. Climescu, Curpanu,

obiceiele juridice ale poporului in districtul Bacau. B. P. Hasdeu: „pagina din istoria armaturei romane. I. A. B. P. Hasdeu: „Alexandru Bascalu“. Unu scriitoru de Apendice“ la notiti'a lui Bianu. P. Ispirescu: „Judecata Vulpei“. Snova din gura poporului. G. Chitiu: „Cuvintele crestine in limb'a romana“. Note filologice B. P. Hasdeu: „Siugabetiu si siugubina“. Unu restu

din influinti'a juridica a Slavilor. Dr. At. Marinescu: „Gruia lui Novacu si fata de Latinu“. Balada poporana de preste Carpati. B. P. Hasdeu: Manuscriptulu romanesc din 1574 aflatul la London in British Museum. T. Calimah: „Originea familiei Calimah“. Doue acte comunicate. B. P. Hasdeu: „Nu in tote dilele Pascale“. Originea crestinismului in Romani'a. Cronica.

— Studii economice de Alexandru D. Xenopolu, doctoru in dreptu si in filosofie. Craiov'a 1882. Librari'a S. Samitca, pagine 264, pretiulu lei 2.50.

Intrunescu sub unu singuru volu'nu deosebitele mele scrieri economice si le dau publicitatii. Cea d'antaui scriere „Studiile economice“ au aparutu pentru prim'a ora in Convorbirile literare ale lui J. Negrucci in anulu 1877 sub titlulu „Starea nostra economica“; apoi au fostu publicata in o forma schimbata in fóea partidului liberalu moderat din Jasi, „Steu'a Romaniei“ in cursulu anului 1878. Dupa aceea au fostu culese in o bosiura care au esitu diu tipografi'a aceliasi diaru in 1879 si in sfirsitu le publicu acuma din nou cu o'recare modificari necessitate prin schimbarea starei nostre. Celealte doue lucrari „Partid'a liberala si politic'a economica“ si „Comerciul esterioru alu Romaniei in 1880“ au fostu publicate in Romanulu din 1882.

— Fragmentu din istoria desvoltarei noastre intelectuale. George Asachi, viati'a, lucrarile, scrierile sale si epoca in care a traitu 1788—1869. — Memoriu lucratu de Joanu Negre, membru societatii „Asachi“ professoru de matematica si revisorul scolaru. Piatra 1882. Imprimerie judetului némtiu, 8° pag. 101. Pretiulu 2 lei noi.

— Sioimii dela resboeni, poemu in 9 canturi de Joanu S. Nentiescu — Bucuresci 1882. Tipografi'a academiei romane (laboratori romani). Strad'a academiei Nr. 26, 8° pag 73. Pretiulu 1 lue noi

— Optu scrisori catre tierani de Gr. Munteanu. — Jassi 1882. Tipo-litografi'a Buciumulu Romanu. Pag. 27. Pretiulu 20 bani.

— Cöla de prenumerare la Corón'a scririulu, romanu originale din vieti'a sociale a natiunei romane.

Opulu, ce se afla dejá sub tipariu, va face circa 11 cöle 8-vu, si se va spedá p. t domnilor prenumerantui cu inceputului lui Februaruu 1883. Pretiulu unui exemplariu 80 cr. v. a., 5 cr. porto.

Partinirei si imbraciostarei caldurose a onoratului publicu romanu isi recomanda opulu.

Blasiu, 30 Decembre st. n. 1882.

Autoriulu  
Maioru Gregoriu,  
teologu in semin. metrop.

### Post'a redactiunei.

— La cinci domni abonati. Despre asemnatiunile postelor. (Postanweisungen Postautalványok), cu care se trimitu bani. Ca nu este permisu a le scrie romanesce? Anuntiaseram si in alti ani, ca nu e lege care se oprésca, este inse ordonantia ministeriale, cu care s'a dispus la tote oficiele si expeditiunile de poste, ca sumele de bani se se scrie numai unguresce sau numai nemtiesce, era in alta limba nici-decum. Adress'a inse pote fi scrisa si in alta limba. Asia officiale post'loru impletesc porunc'a domnului loru, care se intinde preste Ungari'a si Transilvani'a. Din Croati'a vinu aceleasi mandate sau blanquette si in limb'a croata, din Boemi'a si in limb'a ceha, din Galiti'a in cea polona si din Bucovina alaturea cu limb'a germana si in cea rutena. Limb'a romana e preste totu exilita.

Porto la epistole s'a eftinitu, intru catu de aci inainte se iau 5 cri dela greutate de 20 grame, candu pana acilea se luau dela 15 gr., era dela scrisori mai grele pana la 250 gr. catre 10 cri. Pentru scrisori nefrancate primitoriu platesc indoitu, sau le refusa considerandu-le ca pasquile. Marca la francatura se nu se mai puna in dosulu epistolei, ca-ci asia se considera ca nefrancata, ci se se puna in fața, alaturea cu adresa.

Multi ceru se li se trimita carti cu rambursa (Nachname, Utánvétel); asia inse'i costa cu 30—40 cri mai multu decat daca aru trimite pretiulu fixu si 5 cri porto cu conditiune, ca se le aiba sub banda crucita sau cuverta deschisa, si sub aceasta conditiune pana la greutate de 200 grame se platesc numai 5 cri, pana la 500 gr. 10 cri, pana la 1 Kilogramu (o miie grame) 15 cri, candu din contra, pachetate fiindu si sigilate, se ia in casuri anumite si indecitu mai multu.

— Memorialulu celor 153 delegati ai conferentiei din 1881 in a dou'a editiune a esitu de sub tipariu si exemplarile se afla la compactoru, de unde voru fi gata in 5—6 dile, prin urmare toti acei domni cati nu apucara se aiba exemplarie din editiunea I, ilu potu avé in editiunea II-a cu acelasiu pretiu de 1 fl. v. a., era cu posta 5 cri mai multu si 1 fl. 25 cri legatura eleganta.

Actele conferentiei din Mai 1881 inca sunt sub tipariu, era dupa acelea va urma in scurtu unu resumatu alu mai multor opinioni favorabili si mai virtosu hostili, manifestate in press'a straina asupra memorandului celor 153 delegati, insocite preste totu cu note critice, cu scopu de a limpedi si mai multu a deverulu.

Pretiulu tipariului acestora se va potea spune numai dupa ce voru fi gata.

Aradu, 3 Januariu. Omenii pe la DVóstra nu mai au altu-ceva de lucru? Omenii nu mergu la urne ca asesori consistori, ci mergu ca cetatieni; si apoi s'au impartit, unii pentru Acezé, altii pentru Kovér.

Profesori in vacanta la cursuri de limb'a magiara? Pe aceia i denumesce ministrul, nu consistoriul.

Si ce consistoriu iar denumí? vreunulu romanescu, sau serbescu, sau ungurescu, catolicu, luteranu, calvinu ori chiaru jidovescu, ca-ci la cursuri de acele sunt si nemti si jidovi.

In catu pentru magiarisarea scóelor din acea diecesa, nu ne-amu pregetatu a cercetá si amu aflatu, ca in jurisdictionea consistoriului greco-res. romanescu din Aradu se afla o singura scóla comunala, dara si acesta de sub consistoriulu dela 1873/4 adeca de inainte cu 9 ani.

Cu Nr. de astazi 104 s'a inchiaietu cu ajutoriulu ceriului cursulu pe anulu alu V-lea din acestu diariu „Observatoriulu“.

Anulu alu VI-lea se incepe de miercuri 5/17 Januariu 1883 cu Nr. 1. Red.

### Cărți românesci

care se află în  
libraria română a lui W. Krafft in Sibiu.  
(Urmare.)

#### Compoziții pentru piano.

Berdescu, Ploiești Garofita . . . . .	— 68
— Hora Alessandria . . . . .	— 68
Carlson, Quatre morceaux romain . . . . .	1 13
Dimitrescu, Hora Maria . . . . .	— 45
Duport, Căt te am iubit . . . . .	— 68
— Dute dragă baetèle . . . . .	— 68
— Le chant du postilion. (Melodia romane) . . . . .	— 68
Ferlendis, Hora Bucureșteană . . . . .	— 45
Gândul meu la tine săbăo . . . . .	— 68
Glogoveanu, Vous dirais je? . . . . .	— 90
Hofmann, Despartirea, Române române . . . . .	— 68
— Unde esci? . . . . .	— 68
Horn, Fantaisie sur Adio la Patria, (melodie romane) . . . . .	— 90
Jonninu, Hora Surióră . . . . .	— 45
Lorenz, Carneval de București . . . . .	— 125
— Doina . . . . .	— 68
Löw, Dela mine pană la tine . . . . .	— 45
— Doi ochii . . . . .	— 68
— Stelele . . . . .	— 45
Meyer, Marien Grösse, Valses de Concert . . . . .	1 25
Mezzetti, Šése cantece române . . . . .	— 68
Michaelis, Türkische Scharwache . . . . .	— 45
Musicescu, La drapelul scóelor primare. Poesie de Gusti, pentru piano . . . . .	— 50
— Cursu practicu de music'a vocala. Bros. I 1.50, bros. II 1.50	— 70
Paba, Potpourri din melod. național. române . . . . .	— 70
Santis, Cantece populare romane arangiate pentru flauta cuetu I 68 cr., caetu II . . . . .	— 68
Schaab, Viorică după vale . . . . .	— 75
Stern, Souvenir de Kadouja. Hora . . . . .	— 45
— Dorul tiganei bătută . . . . .	— 45
— Hora tiganeșcă . . . . .	— 45
— De te așă intrebă . . . . .	— 45
— Doine . . . . .	— 45
— Doi suspine . . . . .	— 45
— Doi ochii . . . . .	— 45
— Dorul . . . . .	— 45
— Durerea . . . . .	— 45
Vasilescu, Adio la Carpați. Române . . . . .	— 68
Ventura, Doi ochii . . . . .	— 68
Weineter, Dragă baetèle . . . . .	— 45
— Flórea albă . . . . .	— 45
— Hora sentimentală . . . . .	— 45
Wiest Louis, Urmare Baba Hirca. Cuadrila asupra motive din aceași opereta . . . . .	1—
Wiest, Ţerba. Hora . . . . .	— 45
— Corbul român . . . . .	— 90
— Nunta tiganeșcă . . . . .	— 90

### Amiculu poporului calindariu pe anulu comunu 1883.

Pretiulu cu tramitera francata 50 cr.

Se află de vendiare la

W. KRAFFT in Sibiu.

### Pentru cunoscuti

me rogu inca de ceteva carticile „Krankenfreund“, ca-ci in urm'a vindecari mele curende si neasteptate toti vreau a cefi carticică nurita etc. etc.

Acestea siruri venite de unul care fù norocoșu a se vindeea curendu, vorbescu ele de sine. Deci ramemu numai atentiu, ca „Krankenfreund“ la dorintia se va spedea prin K. Görischek's Universitäts-Buchhandlung Wien I Stephansplatz 6, gratis si franco, si asia doritorilor a o avé, nu li se facu alte spese, decat 2 cri pentru una charta postală. (134) 2—14

### Ingrijitu si tristu

privesc multi bolnavi in viitoru, din cauza ca ei pana acum totu le-au intrebuiti fara succesu.  
La toti, era mai virtosu la cei ce suferă asia, li se recomanda cu totu adinsulu citirea carticilei „Der Krankenfreund“, ca-ci in aceea voru gasi dovedi de ajunsu, ca si cei greu bolnav